

इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळे.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक

६१९/४२ (६६९)

ग्रंथ नाम

व्येकट शास्त्रोत्त.

विषय

स्तो. श्रुपाव्या.

८१

श्री
ज्ञानदेवकृत

हरिपाठाचे असंग

प्रारंभ

शके १७८५ आश्वि

नश्र. १२

श्री

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ ज्ञानदेवकृतहरि
पाठाचे अग्रंग प्रारंभः ॥ १ ॥ देवाचिये द्वा
रीं उभाक्षणभरी ॥ तेणे सुक्ताचारी साधि
येल्या ॥ १ ॥ हरिसुरवंदना हरिसुरवंदना
॥ पुण्याची मणना कोण करी ॥ २ ॥ असोनी
संसारिं जिव्हे वेग करी ॥ वेदशास्त्र उभारी-
बाह्यासदी ॥ ३ ॥ ज्ञानदेव ह्याने व्यासाचिया
खूणा ॥ द्वारके चाराणा पांडवांघरीं ॥ ४ ॥
२ ॥ चहूं वेदीं जाण षड्शास्त्रीं कारण ॥ अ
म्हाही पुराणे हरिसीगाता ॥ १ ॥ मंथूनी नव
नीता ते सें ये अनंता ॥ वायां व्यर्थ कथा सां-
दी मार्ग ॥ २ ॥ एक हरी आत्मा जीव शिव स
म ॥ वायांतू दुर्गम न घाली मन ॥ ३ ॥ ज्ञान

देवापाठहरीहावैकुण्ठ ॥ भरलाघनदादहरी
 दासे ॥ ४ ॥ ॥ ३ ॥ त्रिगुणअसारनिर्गुणहें
 सार ॥ सारासारविचारहरीपाठ ॥ १ ॥ सगु
 णनिर्गुणगुणाचें अगुण ॥ हरीविणमनव्य
 र्थजाय ॥ २ ॥ अव्ययनिराकारनाहीजाआ
 कार ॥ जेथूनीचराचरत्यासीमजे ॥ ३ ॥ ज्ञान
 देवाध्यानींममरूपामनीं ॥ अनंतजन्मोनी
 पुण्यहोय ॥ ४ ॥ ॥ ४ ॥ भावेंवीणभक्तीभ-
 क्तीविणमुक्ती ॥ बळेंवीणभक्तीबोलींनये ॥
 १ ॥ कैसेंनीदेवतप्रसन्नत्वंरीत ॥ उगाराहेंनि
 वांतसिणसीचायां ॥ २ ॥ सायासेंकरासीअप
 चदिननोशीं ॥ हरिसीनभजसीकवण्यासु
 णें ॥ ३ ॥ ज्ञानदंवत्सणेहरिजपकरणें ॥ तुळे

धरणोप्रपंच्याचें ॥४॥ ॥५॥ योगयागवि
 धीयेणेनोहेसिद्धा ॥ वायांचिउपायीदंभधर्म
 ॥१॥ भावेंवीणदेवनकळेसंदेह ॥ गुरूविणअ
 नुभवकैसाकळे ॥२॥ नपेंवीणदेवतदियल्या
 वीणग्राम ॥ गुजेवीणहीनकाणसांगे ॥३॥
 ज्ञानदेवसांगेदृष्टांताचीमान ॥ साधूचेसंगा
 तेंतरुणोपाय ॥४॥ ॥५॥ साधुबाधजाहला
 नुरोनीयांठेला ॥ वायांचिमुगलाअनुभवे ॥१
 कापूराचीवातीउजळलीज्योती ॥ वायांचिस
 माप्तीजालीजैसी ॥२॥ मोक्षरवेआलाभा-
 ग्येवीणठेला ॥ साधूचाअंकीलाहराभक्त ॥
 ३॥ ज्ञानदेवागोडीसंगेतीसज्जनां ॥ हरीदि
 सेजनींआत्मतलीं ॥४॥ ॥५॥ पर्वताप्र-

माणें पातक करणें ॥ वज्रलेप होणें अभक्ता
 शां ॥ १ ॥ नाही जा भक्ती तो पतीत अभक्त ॥ ह
 रांसी न भजत देवहत ॥ २ ॥ अनंत वाचाळ व
 रळती बरळ ॥ त्यां वैचाद्याळ पाहे हरी ॥ ३ ॥
 ज्ञान देवा प्रमाण आत्मा हा निधान ॥ सर्व घि
 रां पूर्ण एक नांदे ॥ ४ ॥ ॥ ५ ॥ संताचे संगती
 मनो मार्ग गती ॥ आकळावा श्रीपती येणें पं
 थें ॥ १ ॥ राम ह्मणावा चा भाव हा जीवाचा ॥
 आत्मा जो शिवाचा राम जय ॥ २ ॥ एक तर्फी-
 नाम साधीती साधन ॥ द्वैताचें बंधन न बाधीजे
 ॥ ३ ॥ नामा मृत गोडी वैष्णवां लाधली ॥ योगि
 या साधली जीव न कळा ॥ ४ ॥ सत्वर उच्चार
 प्रहादीं बिंबला ॥ उद्भवा साधला ह्मणा दाना

(५)

॥५॥ ज्ञानदेवह्मणेनामहेंसलभ ॥ सर्वत्रदु
र्लभविरळाजाणे ॥६॥ ॥९॥ विष्णुविणज
पव्यर्थत्याचेंज्ञान ॥ रामकृष्णांमननाहींज्या
चें ॥१॥ उपजोनीकरंदानेणेअद्वयवाटा ॥
रामकृष्णपैगकेंसाहोय ॥३॥ द्वैताचीझा
डणीगुह्यविणेंज्ञान ॥ त्याकेंचेंकीर्तनघडे-
नामीं ॥३॥ ज्ञानदेवह्मणेसगुणहेध्यान ॥
नामपाठमौनप्रपंचाचें ॥४॥ ॥१०॥ त्रिवेणी
संगमींनानातीर्थेंप्रसी ॥ चित्तनाहींनामींत
रितेंव्यर्थ ॥१॥ नामासीविन्मुखतो नरपापि-
या ॥ हरीवीणेधावयानपवेकोणी ॥२॥ पुरा
णीप्रसिद्धबोललेवाल्मीक ॥ नामेंतीन्हींलोक
उद्धरती ॥३॥ ज्ञानदेवह्मणेनामजपाहरीचें

(६)

परंपरात्याचेंकुळशब्द ॥४॥ ॥११॥ हरी-
उच्चारणीं अनंतपापराशी ॥ जातीलल्या-
सोक्षणमात्रें ॥१॥ तृण अग्नीमेळें समरस
जालें ॥ तैसें नामवेले जपतां हरी ॥२॥ हरिउ-
च्चारणीं मंत्रपें अगाध ॥ पळेणूत बाधाभे-
णें येथें ॥३॥ ज्ञानदेवह्मणे हरीमाझा समर्थ ॥
नकरवे अर्थ उपनिषदां ॥४॥ ॥१२॥ तीर्थ
व्रतनेमभावे वीणसिद्धा ॥ वायांचि उपाधीक
रि सीजना ॥१॥ भावबळे आकळे येहनीना
कळे ॥ करतळीं आवळे तैसे हरी ॥२॥ पारि-
याचार वाघेतां भूमीवरी ॥ यत्न परोपरासा
धनतैसें ॥३॥ ज्ञानदेवह्मणे निवृत्ती निर्गुण
दिधले संपूर्ण माझे हातीं ॥४॥ ॥१३॥ समा

धाहरीचीसमसरवेवीण ॥ नसाधेलजाणहे
 तबुद्धा ॥ १ ॥ बुद्धीचेंवैभवअन्यनाहींदूजे ॥ ए
 काकेशवराजेंसकळसिद्धी ॥ रिद्धिसिद्धीनी
 धीअवधीचउपाधी ॥ जंवन्यापरमानंदोमन
 नाहीं ॥ २ ॥ ज्ञानदेवारम्यरमलंसमाधान ॥ ह
 रिचेंचिंतनसर्वकार ॥ ४ ॥ ॥ १४ ॥ नित्यसत्य
 मितहरिगुरुज्यासा ॥ कळिकाळ्यासीनात
 ल्की ॥ १ ॥ रामहृषीकाचानाअनंतराशितप ॥
 पापांचेकळपपळतोपुढें ॥ २ ॥ हरिहरिहरामें
 ब्रह्मशिवाचा ॥ ह्यणतो जैवाचातयांमोक्ष ॥ ३
 ज्ञानदेवापाठनारायणनाम ॥ पाविजेउत्तम-
 निजस्थान ॥ ४ ॥ ॥ १५ ॥ एकनामहरीहैतना
 मदूरा ॥ अहैतकुसरीविरळाजाणे ॥ १ ॥ समबु

क्षींघेतांसमानश्रीहरी ॥ शमदमवराहरीजा
 ला ॥ २ ॥ सर्वोघटीरामदेहादेहींक ॥ सूर्यप्र
 काशकसहस्ररश्मी ॥ ३ ॥ ज्ञानदेवाचित्तींह
 रिपाठनेमा ॥ मागिलियाजन्मासुक्तजालों ॥
 ४ ॥ ॥ १६ ॥ हरिनामजपेतोनरदुर्लभ ॥ वा
 चेसीसल्लस्यारामकृष्ण ॥ १ ॥ रामकृष्णानामीं
 उन्ननीसाधिली ॥ तयासीलाधलीसकळसि
 द्हा ॥ २ ॥ सिद्धिबुद्धोधर्महरिपाठींआले ॥
 प्रपंचीनिमालेसाधूसंगें ॥ ३ ॥ ज्ञानदेवाना
 मरामकृष्णांठसा ॥ येणेंदशदिशाआत्मा
 राम ॥ ४ ॥ ॥ १७ ॥ हरीपाठकीर्तीमुखेंज-
 रांगाय ॥ पवित्रतोहोयदेहत्याचा ॥ १ ॥ त
 पाचेंसामर्थ्यतपिन्नलाअसुप ॥ चिरंजीव

कल्पकोटीनांदे ॥ २ ॥ मातृपितृभ्रातासगौ
 त्रअपार ॥ चतुर्भुजनरहोउनीठेले ॥ ३ ॥ ज्ञा
 नगूढगम्यज्ञानदेवालाधले ॥ निवृत्तीनेंदि-
 ल्हेंमाझेहातीं ॥ ४ ॥ ॥ १८ ॥ हरिवंशपुराण
 हरिनामकीर्तन ॥ हरोवोणेंसौजन्यनेणेका
 हीं ॥ १ ॥ त्यानरालाधलेवैकुंठजोडले ॥ सक
 ळ्यडलेतीर्थाटण ॥ २ ॥ मनोमार्गीगेलानो
 तेथेंसुकला ॥ पाठींस्थिरावलातोचिधन्य ॥
 ३ ॥ ज्ञानदेवागोडीहरिनामाचीजोडी ॥ राम
 कृष्णींआवडीसर्वकाळ ॥ ४ ॥ ॥ १९ ॥ वेद
 शारत्रप्रमाणश्रुतीचेंवचन ॥ एकनारायण
 सारजप ॥ १ ॥ जपतयकर्मक्रियानेमधर्म ॥
 वावुगाचिश्रमव्यर्थजाय ॥ २ ॥ हरिपाठींगे

(१०)

लेतेनिवांतचिठेले ॥ अमरगुंतलेसुमनक-
लिके ॥ ३ ॥ ज्ञानंदेवीमंत्रहरिनामाचेंशस्त्र
॥ यमेंकुळगोत्रवर्जियेले ॥ ४ ॥ ॥ २० ॥ नाम
संकीर्तनवैष्णवांचीजोडी ॥ पापेंअनंतको
डीगेलींत्यांची ॥ १ ॥ अनंतजन्माचेंतपएक
नाम ॥ सर्वमार्गसंगमहरीपाठी ॥ २ ॥ योग-
यागक्रियाधर्माधर्ममाया ॥ गेलेतेविलया
हरीपाठी ॥ ३ ॥ ज्ञानदेवीयज्ञयागक्रियाध-
र्म ॥ हरीवीणनेमनाहींदुजा ॥ ४ ॥ ॥ २१ ॥
काळवेळनामउच्चारितांनाहीं ॥ दोन्हांपक्ष
पाहींउद्धारती ॥ १ ॥ रामकृष्णनामसर्वदोष
हरण ॥ जडजीवतारणहरीएक ॥ २ ॥ हरि
नामसारजिह्यानामाची ॥ उपमात्यादे

वाचीकोणवाणी ॥ ३ ॥ ज्ञानदेवींसांग जा-
 लानामपाठ ॥ पूर्वजांवैकुण्ठमार्गसोपा ॥ ४ ॥
 २२ ॥ नित्यनेमनामांतेप्राणीदुर्लभ ॥ लक्ष्म
 मोवल्लभतयाजनकी ॥ १ ॥ नारायणहरीना
 रायणहरी ॥ भक्तीमुक्तीचारीयरीत्याच्या ॥
 २ ॥ हरीविणेंजन्मनर्कचिपेंजाणा ॥ यमाचा
 पाहूणाप्राणीहोय ॥ ३ ॥ ज्ञानदेवपुसेनि-
 वृत्तीसीचाड ॥ गगनाहूनीवाडनामआहे ॥
 ४ ॥ ॥ २३ ॥ सातपांचतीनदशकांचामेळा ॥
 एकतत्वांकळादावीहरी ॥ १ ॥ तैसेंनव्हेनाम
 सर्वत्रवरीष्ट ॥ येथेंकाहींकष्टनलागती ॥ २ ॥
 आजपाजपणेउलटप्राणाचा ॥ तेथेंहीना
 माचानिर्धारसे ॥ ३ ॥ ज्ञानदेवाजीणेंनामें

वीणव्यर्थ ॥ रामकृष्णींपंथक्रमीयेला ॥ ४
 ॥ २४ ॥ जयतपकर्मक्रियानेमधर्म ॥ सर्वोय
 टीरामभावशुद्ध ॥ १ ॥ नसोडीहाभावोटाकी
 रेसंदेहो ॥ रामकृष्णींताहोनित्यफोडी ॥ २ ॥
 जातीवित्तमोतकुळशीळमात ॥ भजकांत
 रीतभावशुक्त ॥ ३ ॥ ज्ञानदेवाध्यानींरामकृ
 ष्णामर्नां ॥ वैकुंठमुवनीधरकेले ॥ ४ ॥ ॥
 २५ ॥ जाणोवनेणीवभगवंतींनाहीं ॥ उ-
 च्चारणींपाहींमोक्षसदां ॥ १ ॥ नारायणह
 रीउच्चारनामाचा ॥ तेथेंकळिकाळाचारीय
 नाहीं ॥ २ ॥ तेथीलप्रमाणेणवेवेदांसी ॥ तें
 जीवजंतूसांकेवीकळे ॥ ३ ॥ ज्ञानदेवाफळ
 नारायणपाठ ॥ सर्वत्रवैकुंठकेलाअसे ॥ ४ ॥

(१३)

२६॥ एकतत्त्वनामदृढधरोमना॥ हरिसी-
करुणायेइलतूझी॥१॥ तेनामसोपारेराम
रुष्णगोविंद॥ वाचेसीसद्गुदजपाआदीं
॥२॥ नामापरतेतत्त्वमाहीरेअन्यथा॥ वा
यांआणिकापेंयाजासीझणी॥३॥ ज्ञान
देवामौनजपमाळअंतरीं॥ धरुनिश्रीह
राजपेसदीं॥४॥ ॥२॥ सर्वस्वरवगो
डासाहीशाकृन्ननिवडी॥ रिकामाअर्धघ-
डीराहूनको॥१॥ लटिकाव्यवहारसर्वहा
संसार॥ वायांयेरझारहरीविणें॥२॥ ना
ममंत्रजपेंकोटीजाइलपाप॥ रामरुष्णीं
संकल्पधरुनीराहे॥३॥ निजवृत्तीकाठीस
र्वमायातोडी॥ इंद्रियासबडीलपूनको॥

श्रीगणेशाय नमः श्रीरामकृष्ण

(2)

१

ककादितुमारंभा आध्वो नित्प्रोत्तरस्य
शोभा वंद्य भावकस्तिशो नमनमासे
हंसवाहिनी योग्यद्विलाशनी ग्रथव
दावयानीरोपणि भावार्थस्वर्णाजयाम

(2A)

नमनमासेगुरुत्वा प्रकाशरपातस्वामीया
स्मृतिवाक्यग्रंथवरावया जणभ्रातायासु
खवाटे ३ नमनमासेसतेसज्जना आणी
योगीयामुनिजन सहकभ्रातायासज्जना
नमनमासेसाधना ४ मृगलेकाप्रार्थने

२

(३)

शतक महादोषासिद्धक तोषउनीयावैकुं
 टनायेक मनोरथपूर्णकरिले ५ जयजयाजी
 वैकुण्ठरमणा देवासनापरिपुणी परंजोती
 प्रकाशगहना कारितामार्थनाश्रवणकीजे
 स्पर्शनीपरितुवापाकीले पीतीयापरिसभा

६

२

(3A)

कीले सकळसंकरापासो निरक्षीले पूर्ण
दिधले प्रेमसुख ७ हे आलोलीक जरीमा
नावे तरि जगसजीले भाषवे जेनक जननी
परिखभावे सरुज आल अंगासी दीदना
नाथाजीदासादि भक्तासीरक्षीसी संकरी

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com